

Hashem's Prayers

ספר ישעיה פרק נו,ז

והביאותים אל הר קדשי ושמתים בבית תפלתי עולתיהם וזבחייהם לרצון על מזבחי כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים:

- I will bring them to my holy mountain; I will make them happy in the temple where people pray to me. Their burnt offerings and sacrifices will be accepted on my altar, for my temple will be known as a temple where all nations may pray.”
- I have brought them unto My holy mountain, and caused them to rejoice in My house of prayer. Their burnt-offerings and their sacrifices are for a pleasing thing on Mine altar, For My house, “A house of prayer,” is called for all the peoples.

Which is the better translation? How would you translate it?

* * *

Berachos 7a

R. Yochanan said in the name of R. Yossi: From where do we know that the Holy One prays? As it says, “I will bring them to My holy mountain, and make them rejoice in My house of prayer [lit. the house of My prayer]” (*Yeshayahu* 56:7). It is not said “their prayer” but “My prayer.” From here, we infer that the Holy One prays.¹

¹ What does He pray? Rab Zutra ben Tobiah said in the name of Rab: “May it be My will that My mercy subdue My wrath; and may My mercy prevail over My attributes, so that I deal with My children in the quality of mercy and enter on their behalf within the line of strict justice.”

Mishnah Berachos 5:5

If one errs while praying, it is a bad omen for him. If he is the *shaliach tzibur*, it is a bad omen for those who appointed him, since a man's *shaliach* is like himself. They said about R. Hannina ben Dosa that when he would pray for the sick, he would say, "This one will live and this one will die." "How do you know?" they asked him. He answered, "If the prayer is fluent in my mouth, I know that it has been accepted; and if not, then I know that it has been torn up."

Midrash Rabbah, Vayikra 16:9

R. Yehoshua ben Levi said, "If a person's lips bear fruit during prayer, he can be sure that his prayers were heard. How do we know? [As it says]: "I create the fruit of the lips; Peace, peace to him that is far off and to him that is near, said the L-rd, and I will heal him" (*Yeshayahu 57:19*). R. Yehoshua bar Nachmani said: "If a person can direct his heart in prayer, he can be sure that his prayers were heard, as it says, "You direct the heart [of the humble]; Your ear will hear" (*Tehilim 10:17*).

* * *

But you shall seek Hashem at the place which Hashem your G-d will choose from all your tribes, to establish His name there for His dwelling, and there you shall come. (*Devorim 12*)

If one was riding a donkey, he should dismount from it [while he prays]. And if he is unable to dismount, he should turn his face [towards Jerusalem]. And if he is unable to turn his face, he should focus his heart toward the Holy of Holies [in the Temple in Jerusalem]. (*Berachos 5:5*)

ספר מי השילוח - פרשת ראה

כי אם אל המקום אשר יבחר כו', בזה נלמד לאדם דרך התפלה איך להתפלל לה' כמו דאיתא בגמ' יכין את לבו כנגד בית קדשי קדשים, היינו כשאדם ירצה להתפלל יראה מתחילה אם הדבר שרוצה להתפלל עליו הוא רצון הש"י זה פי' יכין את לבו כנגד בית ק"ק, ובזה ידע כי רצון הש"י הוא אם יראה שלבו מלא תפלה ושפתותיו מלאים תנובה יבין כי מאת ה' הוא כמו שנתבאר בפ' ואתחנן² וכדרך שאמר דהמ"ע אתה גלית את אוזן עבדיך על כן מצא עבדיך לבו להתפלל לפניך:

For You, my G-d, have uncovered the ear of Your servant – to build him a house – therefore Your servant has found it to pray to You. (I Chronicles 17:25)

² וכן משמע מלשון ואתחנן שהוא מלשון התפעל, היינו שנעשה מלא תחנונים והי' תפלתו שגורה בפיו וזה ראייה כי הש"י שלה לו אתעורותא להתפלל, וא"כ בטח לא חזרה ריקם.

ספר מי השילוח - פרשת ואתחנן

וְאֶתְחַנֵּן אֶל יְדֹד בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר... (דברים ג, כג)

וכן משמע מלשון ואתחנן שהוא מלשון התפעל, היינו שנעשה מלא תחנונים והי' תפלתו שגורה בפיו וזה ראיה כי הש"י שלח לו אתעורותא להתפלל, וא"כ בטח לא חזרה ריקם.

ספר צדקת הצדיק - אות רז

כך הוא מדתו יתברך בעת שרוצה להושיע אז נותן בלב אותו אדם לצעוק לו. וזה טעם (ברכות ל"ד ע"ב) אם שגורה תפילתי בפיו וכו' שכאשר היא פועלת אז היא שגורה ושלוחה התפילה לפיו מאת השם יתברך.

ספר דגל מחנה אפרים - פרשת תזריע ד"ה אשה

ונקדים לפרש הפסוק (ישעיה נ"ז, י"ט) בורא ניב שפתים שלום לרחוק ולקרוב אמר ה' ורפאתיו היינו על דרך (ברכות ל"ד:) שאמר ר' חנינא בן דוסא אם שגורה תפילתי בפיו יודע אני שהוא מקובל והיינו שגורה מלשון משגרין כוס של ברכה וכו' (ברכות נ"א:) והיינו אם נשלח לו התפלה בפיו מאת ה' איך להתפלל ואיזה דיבורים שידבר אז בודאי יודע אני שהוא מקובל וכו', וזה פירוש הפסוק בורא ניב שפתים היינו כשהשם בורא לו מחדש ניב שפתים מה להתפלל ולדבר לפניו אז שלום בודאי וכו' אמר ה' כשהדיבורים הם דברי ה' ששלח לו כך בפיו אז ודאי ורפאתיו.

ספר דובר צדק - קונטרס נר המצוות מצות עשה א'

(בבא בתרא י"ב.) דניתנה נבואה לשוטים כי בכל אדם הלב נמשך אחר החכמה אבל בשוטה אין הלב נמשך אחר החכמה רק מה שעולה על הלב מעצמו זהו לפעמים נבואה. וכן בתפילה יש פעמים כנבואה כמו שאמר רבי חנינא בן דוסא לא נביא אנכי וכו' (ברכות ל"ד ע"ב) אם שגורה וכו' רצה לומר שנובעת מן ה'

* * *

1) R. Joshua b. Levi also said: When Moshe ascended on high, the ministering angels spake before the Holy One, blessed be He, "Sovereign of the Universe! What business has one born of woman amongst us?"

"He has come to receive the Torah," He answered them.

They said to Him, "That secret treasure, which has been hidden with You for nine hundred and seventy-four generations before the world was created, You desire to give to flesh and blood! 'What is man, that You are mindful of him, And the son of man, that You visit him? O L-rd our G-d, How excellent is Your Name in all the earth! Who has set Your glory [the Torah] upon the Heavens!'"

"Answer them,' the Holy One bade Moshe...

"Master of the Universe," he replied he, 'What is written in the Torah which You are giving me? I am the L-rd your G-d, who brought you out of the Land of Egypt."

Moses said to [the angels], 'Did you go down to Egypt; were you enslaved to Pharaoh: why then should the Torah be yours?'

Again, what is written in it? You shall have no other G-ds. Do you dwell among peoples that engage in idol worship?

Again what is written in it? Remember the Sabbath day, to keep it holy. Do you work, that you need to rest? ... You shall not take [the name ... in vain]: are there business dealings among you? ... Honor your father and mother; do you have fathers and mothers? ... You shall not murder. You shall not commit adultery. You shall not steal; is there jealousy among you; is the Evil Inclination among you?"

Immediately, they conceded to the Holy One (*Shabbat* 89a-b)

2) The precepts of G-d are right, bringing joy to the heart. (*Tehilim* 19:8)

3) What is considered a successful fast for the congregation? R. Shmuel Hakatan answered, when they say: "He causes the winds to blow" – the winds blow. When they say: "He causes the rain to fall" – the rains fall. (In other words, they are answered immediately.) (*Ta'anis* 25b)

ספר צדקת הצדיק - אות ריב

התורה והתפילה שניהם רק למי שהוא חסר ומבקש השלמה על ידי התפילה או על ידי התורה שהיא תבלין ליצר הרע וליישר החסרון שבלב. וכמו שאמרו (שבת פ"ט). כלום יצר הרע יש ביניכם ולמה לכם תורה. ולכן תחילת שניהם היראה כמו ששמעתי כי עיקר יראה פירוש הכרת החסרון שמפני זה הוא מתיירא. וכידוע דיראה נקרא נוקבא פירוש שהיא חסירה ומבקשת השלמה. ועל ידי תורה מיד הוא השלמת החסרון כמו שנאמר (תהלים י"ט ט') פקודי ה' ישרים משמחי לב וגו' משמחי לב ושמחה הוא היפוך היראה. אבל על ידי תפילה אם הוא כדרך שאמרו (תענית כ"ה סוף ע"ב) אמר משיב הרוח ונשיב זיקא וכו' על זה נאמר (ישעיה נ"ו ז') ושמחתים בבית תפילתי שמיד מגיע המילוי ואמרו ז"ל (ברכות ז'). תפילתם לא נאמר וכו' כי גם הקדוש ברוך הוא מתפלל פירוש מתאוה ורוצה לאותו דבר רק שמנעו בשביל שמתאוה לתפילתן של צדיקים והוא מוכן לענות ומתאוה שיתפללו ויענו ותאוותו של השם יתברך היינו תפילתו ואז ושמחתים:

ועל זה אמרו (שם ל"ד ע"ב) אם שגורה בפי וכו' פירוש במרוצה כי אי אפשר להתפלל על דבר אלא אם כן הוא חסר לה. ובודאי רק חנינא בן דוסא שהתפלל על חולים כל כך עוררו רחמיו על אותו חולה עד שהיה חסר מאד ומצפה לישועה. ואם היה פועל אז תיכף היה מגיע השמחה ומילוי החסרון בלבו והיה יכול לרוץ בתפילתו מתיבה לתיבה כדי להחיש הישועה. ואם לאו היה עדיין עומד בחסרון ובציפוי ולא היה אפשר לו ללכת כלל מכל תיבה מן התפילה ולהרחיק ממנה מאחר שעדיין אין לו מילוי לחסרונו.

ואמרו ז"ל (שם ל"ב ע"ב) כל המעיין בתפילתו וכו' שאין לאדם לבטוח כל כך בביורו על התפילה רק (תהלים כ"ז י"ד) קוה וגו' חזק וגו' וקוה וגו'. ולכן נאמר (שם ב' י"א) עבדו וגו' ביראה שהעבודה דתפילה היא ביראה ולא בשמחה כי אינו בטוח כל כך אלא אם כן כר' חנינא בן דוסא כשגורה תפילתו. וגילו ברעדה שאפילו כשבא לו שמחה אי אפשר לבטוח כל כך וצריך להיות גם כן ברעדה. רק במזמור לתודה נאמר (שם ק' ב') עבדו את ה' בשמחה כי בכל תפילה צריך להיות הודיה על העבר וצעקה לעתיד לבוא:

* * *

הקדמה לספר בית יעקב

ענין "יסוד היראה היא האמונה" שע"י האמונה ברוממות הש"י. מגיע ליראה שאינו כיראת הגויים שיראים מחסרונם, אלא ע"י חסרונו מכיר רוממות ה'.
וזה ענין, שיסוד היראה העיקרית הוא אמונה, שעל ידי שיבין ויאמין בדעת ברוממות הש"י, ועל ידי זה יירא את הש"י, אז תהיה יראתו שלמה. שהיראה שהיא מצד האדם, הוא רק מפני שמכיר חסרונו, ועל זה נאמר (ישעיה מג) לפסלו יסגד לו, שזה היראה נקרא כמה פעמים בזה"ק (וארא כט). דחלא

דלהון, שמפני שהם חסרים, ישתחוו למקום שנדמה להם שכשיציב לנגדו יראה ממה שמכיר חסרונו, מזה ישופע לו למלאות די חסרונו. ואף שבהדחלא עצמה אין בה שום כח למלאות לו, ורק שנדמה לו שע"י היראה שמציב חסרונו לנגדו, בזה יהיה הוא בעצמו שלם, וא"כ עובד רק לחסרונו שירא ממנו, וזה יקרא לפסלו יסגוד, היינו למקום שהוא פסול ומחוסר. וכן מבואר בפנים במקומו, ל"ח שכל הדחלות הנזכרים היו, שהיו מציבים להם יראה במקום שהיו מרגישים שהם חסרים, והיה בהם שני מינים או שהעמידו להם דמות החסרון, או דמות שלימות החסרון. והחלש, או שעבד לדמות גבור, או לדמות חלש, וכ"ש במקומו, ושאני עבודת ישראל שמחסרונו הוא מכיר רוממות ה', וכמ"ש (איוב יט) ומבשרי אחזה לט' אלוה. ובזה"ק (אמור צ):

ואת דכא ושפל רוח, מקום זה הוא	ואת דכא ושפל רוח האי אתר שלים
שלם יותר מכל, משום שמשפיל עצמו	יתיר הוא מכלא בגין דמאיך גרמיה
כדי שישרה עליו גאות כל, גאות	למשריה עליה גאותא דכלא גאותא
העליון, וזה הוא שלם.	עלאה ודא הוא שלים.

וזה שנזכר בתיקוני הזהר בהקדמה (דף ה):
דרגא שביעאה ביראת ה' דלית ליה מדרגה השביעית ביראת ה', שאין לו

לח והיינו בכית יעקב (פ' לך אות ט') וז"ל שם בתוך הדיבור: כדאיתא במדרש (נח רבה צ"ח) ולמה היו עובדים לאש, מפני שהיו מתיראים פן יפיצם ה', לזה היו עובדים לאש, שכן הוא האופיא של כל האומות, שמהדבר שמתיראים שלא יבוא עליהם, עושים זאת לדחלא ועובדים לזה וכי' ומה הוא כח האש שמפרר כל דבר לפירורים וכי' לזה היו עובדים לכח האש ועשהו לדחלא שלא יגיעם קץ זה עכ"ל. וכן מבואר במי השלוח (ח"א פ' בשלח ד"ה נכחו) וז"ל: אבל האומות, יש להם לכל אומה ואומה איזה כח וגוון אחר, אשר מזה ימשך כח חיותם, ובזה הם נאחזים וכי' וענין מואב וקליפתם הוא תקופות, שהוא חזק בדעתו מכח אכילות, ושאר דברים כאלה המחזיקים ומרחיבים הדעת, וזה ענין ע"ז שלהם ששמו כמוש, היינו תבנית אדם נכמש ממראה ילדותו, כי מזה הם יראים, פן ינטל מהם את זאת ההרחבה כאדם לעת זקנתו שתאות אכילתו מתמעטת ואין הרחבה בדעתו. וכן שאר האומות כל אחד לפי דרכו.

Chapter Two: Human Deficiency and Human Perfection

After discussing the necessity of fear in one's relationship with God, and the various types of fear – from lower to higher – the author now discusses genuine versus false fear. Whereas genuine fear (awe) frees a person from his limitations and brings him into a direct encounter with God in an act of faith, false fear is born of personal limitations and is the underlying cause of idolatry.

According to Rav Mordechai Yosef of Izhbitz, fear is always related to a sense of lack.³ Psychologically speaking, human beings tend to set as personal goals or absolute truths one particular trait or approach to life.⁴ Yet this attitude invariably causes an individual to be deficient in alternative approaches, and he subsequently fears and represses their manifestation in his life, lest they disrupt his self-image and perfection. Idolatry results when this fear of deficiency is projected outwards, onto the figure of the idol, whom the individual then fears.⁵ The idolater does this in the hopes that the idol will alleviate his fear – even though it is powerless to do so. Thus, the idolater's faith in and fear of his idol begins with the projection of his own imperfection.

The opposite approach is embodied by the Jewish people. The faith that R. Gershon Henokh spoke of in chapter one is really the affirmation of God's absolute transcendence. Even though human beings are lacking, they need not fear that lack. Rather, they can use their own sense of deficiency to realize, by implication, the absolute perfection of God. In other words, our lack opens us to God's completeness.

This is the fear and faith that allows for the acceptance of the Torah, mentioned above, which brings a person into a state of balance, and frees him from the fear that leads to idolatry.

The true foundation of the fear of God is faith. Only by understanding and consciously believing in the supreme lofty heights of God, and then actively fearing Him, does fear become complete. Man's normal experience of fear usually stems from an awareness of his own deficiencies. Of this it is said (Yeshayahu, 44:17), "He makes himself an idol and bows down to it."⁶ This kind of fear is called by the Zohar (Vaeira, 29a), "*their* fear."⁷ Since idolaters are deficient, they believe that by prostrating themselves to an idol and expressing their fear, stemming from a recognition of their own deficiency, the idol will emit a flow of energy to fill their lacks.⁸ And even though the idol is actually powerless to do so, the idolater still believes that by projecting his fear outward, he himself will become complete. Ultimately, he is only worshipping the very deficiency that he fears. This is called, "bowing

³ Simply put, one who lacks funds will fear the tax collector; one who lacks self-confidence, will fear public speaking.

⁴ For instance, a strong person, who unbendingly believes in the use of force to solve disputes, will fear conflict resolution through peaceful means. A person who sets compassion as an absolute value will fear the use of cruelty – even when correct and necessary. (R. Gershon Henokh will offer this example below.)

⁵ In other words, according to the Izhbitzer Rebbe, idolatry does not begin with the objectification of one's values and beliefs, in the case, for instance, of making an idol out of money, but in the projection of one's fears and deficiencies, since the whole purpose of an idol is to be saved from them.

⁶ In other words, he makes *of himself* an idol, which he bows down to.

⁷ That is, their own personal fears, which they project outward, upon the idol.

⁸ Using the example in note 4, above, we can say that a strong person fears being weak. He therefore prays to an idol to save him from weakness, although all he is really doing is projecting his own inner fears outward, and fearfully worshipping them.

down to *his* idol.”⁹ The word for idol in Hebrew, “*pesel*,” is connected to the word for *pasul*, which means “invalid” or “deficient.” Further in the *Beit Yaakov* it will be explained that the fear of the idolater, expressed in a place where he knows he is lacking, takes on two forms. The idolater will either erect a form of the lack itself, or a form of the fulfillment of that lack. A weak person will worship either the image of a hero, or the image a weakling. This will all be explained.

⁹ In other words, to the particular trait or idea that he has idolized.